

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Економічний факультет
(назва інституту, факультету)

Обліку і оподаткування
(повна назва кафедри)

ДИПЛОМНА РОБОТА
бакалавр
(освітній рівень)

на тему:

«Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку»

Виконала: студентка II курсу,
групи ОО(з) - 21 ст
спеціальності 071

Облік і оподаткування

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Марунчак В.М.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник к.е.н., доц. Савків У.С.

(прізвище та ініціали)

Рецензент д.е.н., доц. Благун І.І.

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ПОНЯТТЯ ЗМІСТ І СУТНІСТЬ ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ	7
1.1.Економічна суть доходів, витрат та фінансових результатів.....	7
1.2 Класифікація доходів, витрат та фінансових результатів	13
1.3 Нормативи обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.	20
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	26
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ І ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ ..	27
2.1 Характеристика організації та економічна складова АТ «Укрпошта»	27
2.2 Організація обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності.....	31
2.3 Методи удосконалення обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.	38
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	41
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	43
3.1 Організація контролю обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.	43
3.2Проведення контролю обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.	51
3.3 Шляхи удосконалення обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.	55
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	57
ВИСНОВКИ	59

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62
ДОДАТКИ	66

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах суворой конкуренції функціонує сфера послуг. Яскравим прикладом є підприємства зв'язку. Розширення спектру поштових послуг і поліпшення їхньої якості є запорукою успішної діяльності у цій галузі. Боротьба за споживача між державними та приватними операторами посилюється і формує нові вимоги перед управлінцями.

Укрпошта — це найбільша поштова мережа України, яка забезпечує поштовий зв'язок по всій території. Організація надає такі послуги: поштові, фінансові, логістичні, торговельні тощо.

Проблема рентабельності є актуальною для підприємства. АТ "Укрпошта", займаючи монопольне положення на ринку, має низькі показники рентабельності. Покращення показників можливе в результаті комплексного аналізу доходів та витрат підприємства і на їх основі формування стратегії направленої на підвищення фінансових результатів.

Мета дослідження спрямована на вивчення теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку та аналізу доходів, витрат і фінансових результатів АТ «Укрпошта». Мета роботи розкривається в розрізі визначених завдань.

У дипломній роботі поставлені і вирішені **завдання:**

- визначити економічну сутність доходів, витрат, фінансових результатів підприємства;
- розглянути класифікацію доходів, витрат та фінансових результатів підприємства;
- ознайомитись із нормативно-правовою базою обліку і аналізу доходів, витрат, фінансових результатів підприємства;
- вивчити організацію та методику обліку та аналізу доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємства;
- розглянути методи удосконалення обліку та аналізу доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку;

- вивчити особливості проведення контролю обліку і аналізу доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку і аналізу доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.

Об'єктом дослідження є обліково-аналітична система фінансових результатів діяльності виробничого підприємства АТ "Укрпошта" та її складові.

Предметом дослідження є теоретичні, організаційно-методичні, практичні засади обліку й аналізу доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємства.

Методи дослідження. Наукове дослідження реалізоване шляхом застосування таких теоретичних методів: аналізу; абстрагування; індукції; статистичного методу, порівняння; узагальнення; групування. Для вивчення облікових процесів на підприємстві використовувався метод вибірки, спостереження, аналізу бухгалтерських рахунків.

Практичне значення отриманих результатів полягає у формуванні пропозицій щодо удосконалення діючої системи обліку доходів, витрат, фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку діяльності з метою ефективного менеджменту.

Структура роботи. Дипломну роботу сформовано з наступних структурних елементів: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1 ПОНЯТТЯ ЗМІСТ І СУТНІСТЬ ДОХОДІВ, ВИТРАТ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ

1.1.Економічна суть доходів, витрат та фінансових результатів

Дохід - є важливим і фундаментальним питання в теорії економічної думки. У загальному вигляді дохід розглядається як економічний засіб отримання грошей та інших ресурсів за певну одиницю часу та складається з прибутку, заробітку та ренти. Рентабельність безпосередньо залежить від величини доходу, який є базовим обліковим показником підприємства та його основним призначенням.

Дохід — це економічна категорія, що розраховується як різниця між загальними доходами та загальними витратами або як різниця між доходами та витратами[14, с. 25].

Доходом також називають грошові та не грошові активи, отримані підприємством за певний період за вирахуванням витрат [14, с. 25].

Дохід являє собою загальну суму, отриману від продажу товару, послуги і на його величину впливає визначена ціна товару та кількість проданих одиниць.

Частина вчених в галузі економічної теорії дають такі тлумачення сутності категорії «дохід»:

- Доходом є певна сума грошей, матеріальних благ або наданих послуг, здобутих фізичною особою, юридичною особою підприємством чи господарством загалом за певний період часу.
- Дохід – форма фінансових та натуральних доходів суб'єктів господарювання.
- Дохід (у вузькому значенні) є надходження коштів у одиницю часу (година, тиждень, місяць, рік).
- Дохід – різниця між прибутками від збуту товарів, продукції, послуг та ціною речових витрат на виробництво та

виробництво.[15, с. 229].

Теорії споживчого доходу, доходу від власності, доходу підприємства, доходу сім'ї докладно розглядаються в економічній теорії. У бухгалтерському обліку дохід відбивається збільшенням економічної вигоди як припливу активів чи зменшення боргу, що зумовлює збільшення капіталу. Саме так інтерпретує це поняття більшість науковців у галузі бухгалтерського обліку [1].

Насправді показник доходу розкривається описом загальної суми коштів, отриманих підприємством за певний період (без урахування податків) і може використовувати їх для подальшого використання та інвестування. При цьому дохід трактується як фінансовий показник, що визначається як різниця між операційним доходом та фізичними та справедливими витратами. Це визначення доходу підпадає під інтерпретацію національної макроекономіки, але може спричинити розбіжності в обчисленнях деяких компаній.

В умовах ринкової економіки максимізація прибутку є основним завданням будь-якого підприємства. І тому велику увагу слід приділити витратам, оскільки є як нормою прибутку, і основними чинниками, які впливають на обсяг пропозиції.

Поняття «витрати» широко застосовують у державній та міжнародній економічній літературі.

Порядок формування облікової інформації в Україні щодо витрат підприємства та відображення її у бухгалтерській звітності визначено Положенням (стандартом) з бухгалтерського обліку 16 "Витрати". У цьому стандарті йдеться, що витрата – це зменшення економічної вигоди, що виникає внаслідок вибуття активу, або збільшення зобов'язання, що призводить до зменшення власного капіталу (крім зменшення власного капіталу через внески власників). [2, ст. 1]

Деякі економісти вважають це визначення неповним, оскільки витрати виробництва не пов'язані з капіталом, а в методичних рекомендаціях щодо

використання таблиць обліку активів, власного капіталу, зобов'язань та господарських операцій організацій та організацій обліку капіталу не відповідають рахункам капіталу.[5, ст. 29]

Фінансові результати є різницю між доходами та витратами компанії. Простіше кажучи – прибуток чи збиток.

Зазвичай фінансові результати компанії бувають позитивними – прибуток, або негативними – збитками. Нульові результати в компанії бувають досить рідко, можливо, коли компанія не проводить жодних операцій. Це відбувається в процесі створення. Фінансові результати визнаються у бухгалтерському обліку після завершення операцій, що призвели до отримання цих результатів. [3, ст. 2]

Чистий прибуток або збиток в бухгалтерському обліку встановлюється в бухгалтерському обліку, чистий прибуток (збиток) встановлюється в певній послідовності увесь фінансово-господарський рік від усіх видів діяльності. А саме:

- результат основної діяльності, який визначається як різниця між виручкою від продажів, іншими операційними доходами та собівартістю реалізації (собівартістю виробництва) та витратами на маркетинг;
- дохід від фінансових операцій, що визначається як різниця між доходами від фінансових операцій та фінансовими витратами;
- дохід від іншої звичайної діяльності, що визначається як різниця між прибутком на капітал від іншої звичайної діяльності та витратами, пов'язаними з отриманням цього доходу;
- результат незвичайних подій, який визначається як різниця між доходом від незвичайної діяльності та витратами та збитками від незвичайних подій.

Таким чином, структура доходів, видатків та фінансових результатів однакова. Відбувається це в наслідок того, що прибуток або збиток від

конкретної операції визначається як різниця між доходами та витратами, понесеними під час цих операцій.

Зі сказаного видно, що виручка – це результат певного виду господарської діяльності підприємства, а прибуток (збиток) – це загальний фінансовий результат.

За стандартом бухгалтерського обліку П (С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» доходи — це збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників) [3, ст. 3].

П(С)БО 15 «Дохід» визначає методи і засади формування інформації про доходи від звичайної діяльності в бухгалтерському обліку та її розкриття у фінансовій звітності. Норми стандарту (положення) незалежно від видів власності застосовуються до підприємств, організацій та інших осіб

Дохід може бути визначений шляхом складання активів або зобов'язань, що збільшують власний капітал, за умови, що оцінки можуть бути оцінені надійно. Винятком є приріст капіталу з допомогою вкладу компаній-учасників.

В ньому передбачені такі групи визначених доходів:

1. Дохід (дохід від реалізації товарів, робіт і послуг);
2. Інші операційні доходи;
3. фінансові надходження;
4. Інші доходи.

Склад доходів відповідної групи показаний у ФД 3 «Звіт про фінансові результати». [3 ст. 4]

Відповідно до цих термінів (стандартів) доходи та фінансові результати поділяються на види діяльності, які є результатом їх формування. Вони також поділяються на збитки чи прибуток від звичайної чи надзвичайної діяльності підприємства.

Звичайна діяльність поділяється на оперативну та іншу. Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інша не інвестиційна або фінансова діяльність.

Ділова активність є основною метою компанії та покриває більшу частину доходів, пов'язаних з основною діяльністю.

Інша операційна діяльність включає обмін за диференційованими угодами, створення резерву за сумнівними боргами, отримання або сплату штрафів, у тому числі продаж іноземної валюти, інших оборотних активів (крім фінансових вкладень) та здачу активів в оренду.

Інша діяльність компанії спрямована на інвестиції та фінанси. До інвестиційної діяльності відносяться: купівля-продаж необоротних активів, фінансові вкладення, що не входять до складу фінансових еквівалентів. Фінансова діяльність – це будь-яка діяльність, що призводить до збільшення чи зменшення частки чи зобов'язання. Дохід класифікується так само.

Тоді «валовий прибуток» визначається як різниця між продажем продукту (товарів, робіт, послуг), чистим доходом та вартістю проданих товарів (товарів, робіт, послуг).

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування визначається як різниця між сумою фінансового результату від операційної діяльності (рентабельність власного капіталу, інші фінансові доходи) та витрат (фінанси, власний капітал, інші витрати).

Фінансовий результат, отриманий від звичайної діяльності, визначається шляхом вирахування оподаткованого доходу (оподаткованого доходу) з усіх видів діяльності до оподаткування. Чистий прибуток або збиток визначається шляхом коригування на прибуток або збиток, оскільки існує ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток буде доступним, на рахунок якого можна застосувати матеріальне зобов'язання.

Таблиця 1.1

Формування основних показників [25 ст 16]

Показник	Як визначається
Чистий дохід(виручка)	Дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, зо не враховує ПДВ, а також без акцизного збору, знижок, повернень продукції, товарів, якщо вони мали місце
Валовий прибуток(збиток)	Чистий дохід – собівартість реалізації
Фінансовий результат від операційної діяльності	Валовий прибуток + інші операційні доходи – адміністративні витрати – витрати на збут – інші операційні витрати
Фінансовий результат до оподаткування	Сума фінансового результату від операційної діяльності, фінансових доходів, доходів від участі в капіталі та інших доходах, від яких віднімаються фінансові витрати, витрати від участі в капіталі та інші витрати.
Чистий прибуток (збиток)	Різниця усіх доходів та усіх витрат Або: фінансовий результат до оподаткування.

1.2 Класифікація доходів, витрат та фінансових результатів

Класифікація витрат полягає в групуванні витрат у окремі групи, які мають подібні чи близькі за величиною витрати.

Класифікацією витрат є їх розподіл на класи, де виявляють загальні ознаки, що їх об'єднують. Використовується групування для організації обліку, аналізу, прийняття управлінських рішень, а також з метою ефективного управління витратами.

Зазвичай використовують класифікацію витрат за видами діяльності, вона широко застосовується у бухгалтерському обліку.

Залежно від технологічних та організаційних особливостей підприємство може групувати витрати за статтями калькуляції.

Найважливішими ознаками класифікації витрат є їх розподіл за видами діяльності, економічними елементами, періодами визнання. Але в управлінському обліку виділяють три шляхи за якими класифікують витрати:

1. Для оцінки запасів та визначення фінансових результатів.
2. Для прийняття управлінських рішень.
3. Для контролю і регулювання діяльності.

Таблиця 1.2

Класифікація витрат

Класифікаційні ознаки	Види витрат
Види діяльності	Витрати операційної діяльності (основної та іншої операційної) Витрати іншої звичайної діяльності (фінансової та інвестиційної)
Елементи витрат операційної	Матеріальні затрати Витрати на оплату праці

діяльності	Відрахування на соціальні заходи Амортизація Інші операційні витрати
Місця виникнення витрат в основній діяльності	Виробництва (цехи) Бригади Виробничі лінії Робочі місця
Статті калькуляції	Витрати на оплату праці Відрахування на соціальні заходи Насіння та посадковий матеріал Паливо та мастильні матеріали Засоби захисту рослин і тварин Сировина і матеріали (без зворотних відходів) Роботи та послуги Витрати на ремонт необоротних активів Інші витрати на утримання основних засобів Інші витрати непродуктивні витрати Загальновиробничі витрати
Спосіб включення у собівартість продукції (робіт, послуг)	Прямі витрати Непрямі витрати

Відношення до обсягу діяльності	Змінні витрати Постійні витрати
Період визнання	Визнання витрат певного періоду одночасно з визнанням доходу Витрати періоду
Календарні періоди	Витрати поточного періоду Витрати майбутніх періодів

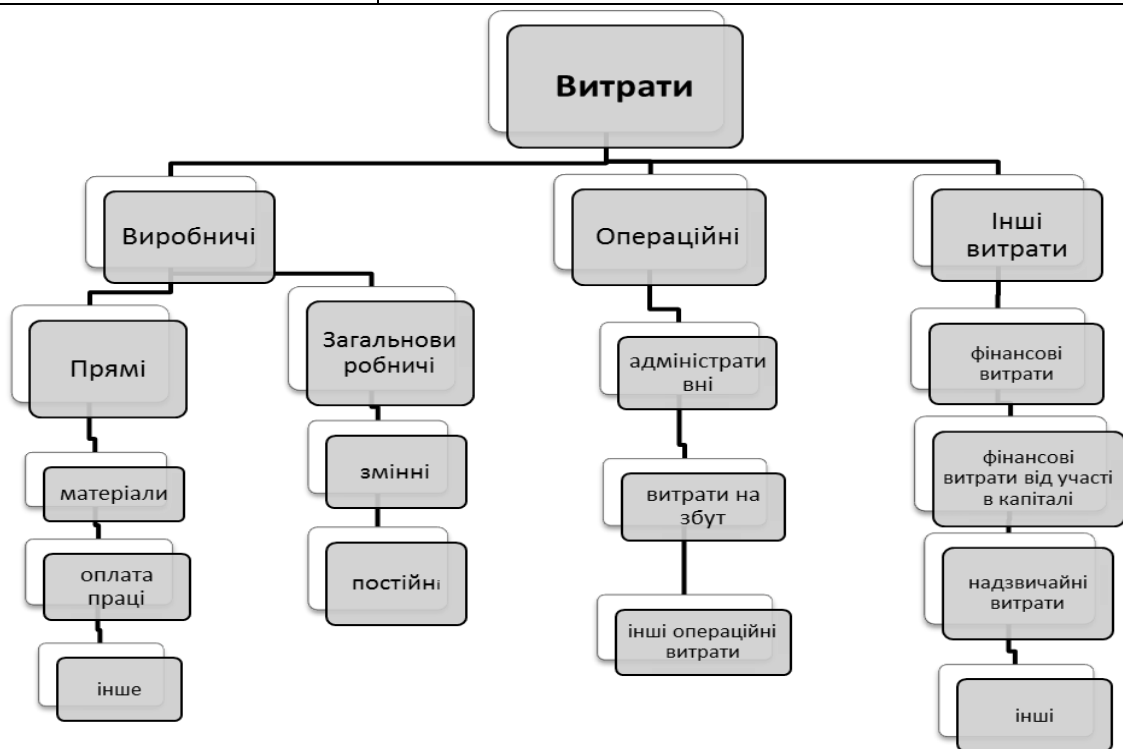

Рис.1.1 Класифікація витрат [7 ст. 40]

Визнані доходи в бухгалтерському обліку класифікуються за такими групами:

- дохід (виручка) від реалізації;
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;

– інші доходи.

Рис. 1.2 класифікація доходів[34 ст. 14]

Бухгалтерський облік дозволяє переглядати класифікацію доходів відповідно до законодавства, тоді як адміністрування - дозволяє збирати та групувати інформацію для прийняття та реалізації відповідних рішень [1, ст. 5].

Існує багато критеріїв класифікації фінансових результатів. Перш за все, розмір фінансового результату поділяється на позитивний фінансовий результат (прибуток), нульовий фінансовий результат і негативний фінансовий результат (збиток).

Відповідно до П(С)БО 3 «Звітність про фінансові результати» фінансові результати розподіляються таким чином:

- фінансові результати діяльності;
- фінансові результати інвестиційної діяльності;
- фінансові результати фінансової діяльності;
- фінансові наслідки надзвичайних подій.

Національними положеннями (стандартами), вищезазначені види діяльності визначаються наступним чином.

Операційна діяльність є основною діяльністю компанії, а також інша діяльність, яка не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Основним видом діяльності згідно ПБО 3 є діяльність, пов'язана з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є основною метою діяльності підприємства та становить основну частину його доходу [3, с. 5].

Інвестиційна діяльність полягає в купівлі та продажу цих довгострокових активів та фінансових інвестицій, які не включаються до еквівалентів грошових коштів.

Фінансова діяльність — це діяльність, яка призводить до зміни розміру та складу власного та позикового капіталу підприємства.

Інцидент — це подія або операція, яка відхиляється від нормальної діяльності компанії і не очікується, що повторюватиметься періодично або в будь-який наступний звітний період.

Відповідно до цієї класифікації фінансові результати визначаються та відображаються у звіті про прибутки та збитки.

План рахунків бухгалтерського обліку містить окремий рахунок 79 "Фінансові результати", який безпосередньо призначений для обліку й узагальнення інформації про фінансові результати підприємства, має субрахунки відповідно до яких фінансові результати класифікуються на:

- результат основної діяльності;
- результат фінансових операцій;
- результат іншої звичайної діяльності;
- результат надзвичайних подій.

Згідно з Інструкцією до Плану рахунків фінансовий результат від основної діяльності - це прибуток (збиток) від основної діяльності підприємства, який є різницею між сумою доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг й доходів від іншої операційної діяльності та сумою собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг,

адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат [5, ст. 124]

Результат фінансової діяльності визначається як прибуток (збиток) від фінансової діяльності підприємства, що є різницею між сумою доходу від власного капіталу та інших фінансових доходів та сумою фінансових витрат.

Результатом іншої звичайної діяльності є прибуток (збиток) від іншої звичайної діяльності підприємства, що дорівнює різниці між сумою доходу від інвестиційної та іншої звичайної діяльності підприємства та сумою інших витрат.

Результатом надзвичайних подій визначається прибуток (збиток) від надзвичайних подій, що є різницею між сумою доходів, отриманих від надзвичайних подій, та сумою витрат, пов'язаних з надзвичайними подіями.

Відповідно до П(С)БО 17 "Податок на прибуток" фінансові результати поділяються на облікові та податкові. П(С)БО 17 дає наступне визначення цих фінансових результатів:

Бухгалтерський прибуток (збиток) - сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена у бухгалтерському обліку та відображена у Звіті про фінансові результати за звітний період [6, с. 6].

Податок з прибутку (збиток) - сума прибутку (збитку), визначається податковим законодавством об'єкта оподаткування за звітний період.

Відповідно до Інструкції до Плану рахунків бухгалтерського обліку, нерозподіленим прибутком є прибуток поточного та попереднього звітних періодів, який не використовувався у поточному чи попередньому звітному періоді [5, 126].

Непокриті збитки – це збитки підприємства, які були покриті у поточному чи попередньому звітних періодах з допомогою нерозподіленого прибутку, резерву, статутного чи додаткового капіталу тощо.

Прибуток, використаний у звітному періоді, є сумою прибутку, яка була розподілена між власниками (нарахування дивідендів), або була спрямована

на виплати за облігаціями, відрахування в резервний капітал та інше використання прибутку в поточному періоді.

Метод економічного аналізу також передбачає класифікацію фінансових результатів, відповідно до якої прибуток (збиток) ділиться на: балансовий прибуток (збиток), оподатковуваний прибуток та госпрозрахунковий прибуток].

Балансова прибуток є загальний фінансовий прибуток, включаючи всі прибутки та збитки, тобто різницю між чистим прибутком від усіх видів діяльності та збитками.

Оподатковуваним доходом є різниця між скоригованим валовим доходом та валовими витратами відповідно до Закону України «Про податок на прибуток».

Самоокупним прибутком є чистий прибуток, який залишається у розпорядженні підприємства після відрахування з нього всіх відповідних сум податків, відрахувань та інших платежів, а також покриття збитків.

1.3 Нормативи обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.

Національне положення (стандарт) 15 «Дохід» визначає методологічні основи формування облікової інформації про доходи Товариства та оприлюднення її у фінансовій звітності.

Дохід визнається, коли актив збільшується або зменшується в зобов'язанні, що призводить до збільшення власного капіталу (крім збільшення власного капіталу за рахунок внесків учасників суб'єкта господарювання), умови, за яких можна достовірно визначити оцінку доходу.

Критерії визнання доходу сформульовані в цьому національному Положенні (стандарті) діють окремо для кожного закладу. Однак ці критерії слід застосовувати до окремих елементів [9, с.29-36].

Доходом не визнаються такі доходи від інших:

1. Сума податку на додану вартість, акцизів та інших податків та обов'язкові платежі, що підлягають перерахуванню до бюджету та позабюджетні фонди
2. Розмір доходу за договором комісії, доручення та інше аналогічне угоду на користь довірителя, довірителя тощо.
3. Сума передоплати за продукцію (товари, роботи).
4. Сума передоплати за продукцію (товари, роботи).
5. Сума депозиту під заставу або погашення кредиту, якщо це передбачено відповідною угодою.
6. Розписки, що належать іншим особам.
7. Надходження від первинного розміщення цінних паперів.
8. Сума балансової вартості валюти.

Визнаний дохід класифікується в обліку на наступні групи:

- дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт);
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт);

- Інші операційні доходи;
- фінансові прибутки;
- інші доходи [1.с.7].

Дохід від реалізації продукції - сукупний дохід (надходження) від реалізації продукції, товарів, робіт чи послуг без знижок, повернення раніше проданих товарів та відрахування непрямих податків і зборів (ПДВ, акциз тощо).

Чистий дохід від реалізації продукції визначається шляхом віднімання виручки від реалізації продукції, робіт, послуг, товарів, знижок, вартості раніше проданих повернених товарів, а також податків і зборів.

Додатковий операційний дохід включає суму доходу, отриману від операцій одиниці, крім чистих. Дохід від реалізації продукції (будівельних робіт, товарів, послуг), а саме: дохід від операційної оренди активів; Оперативний результат курсові різниці; відшкодування раніше амортизованих активів; дохід ліцензійні збори, відсотки, що надходять на поточні банківські рахунки, доходи від реалізації оборотних активів (крім фінансові інвестиції), наявні непрацюючі активи групи з продажу та управління тощо.

Дивіденди, відсотки та інші доходи від фінансових інвестицій (крім доходів, нараховується за методом участі в капіталі) входять до складу фінансових доходів.

До складу інших доходів, зокрема, включаються дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від не виробничих курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі операційної діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства..

Якщо продукція, якою здійснюється обмін має однакові справедливую вартість і є схожою за призначенням – дохід не визначається.

Сума витрат, здійснених на певну дату, включає тільки ті витрати, які відображають обсяг наданих послуг на цю саму дату.

Дохід визначається шляхом поступового нарахування за певний період, якщо виконання поснули визначається невизначеною кількістю днів або операцій на певний визначений період часу. Окрім випадків, коли є метод, що краще визначає ступінь завершеності надання послуг.

Якщо дохід (виручка) від надання послуг не може бути достовірно оцінений і не існує імовірності відшкодування зазнаних витрат, то дохід не визнається, а зазанані витрати визнаються витратами звітного періоду. Якщо надалі сума доходу буде достовірно оцінена, то дохід визнається за такою оцінкою.

Визначений дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не коректується на величину пов'язаної з ним сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Сума такої заборгованості визнається витратами підприємства згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість". Доходом визнається сума зобов'язання, яке не підлягає погашенню.

Цільове фінансування не визнається доходом доти, поки не існує підтвердження того, що воно буде отримане та підприємство виконає умови щодо такого фінансування.

Отримане цільове фінансування (у тому числі кошти, вивільнені від оподаткування у зв'язку з наданням пільг з податку на прибуток підприємств) визнається доходом протягом тих періодів, в яких були зазанані витрати, пов'язані з виконанням умов цільового фінансування. [7,ст. 4].

Цільове фінансування капітальних інвестицій визнається доходом протягом періоду корисного використання відповідних об'єктів інвестування (основних засобів, нематеріальних активів тощо) пропорційно сумі нарахованої амортизації цих об'єктів.

Цільове фінансування для компенсації витрат, яких зазнало підприємство, та фінансування для надання підтримки підприємству без утвердження умов його витрату на виконання у майбутньому певних операцій визнаються дебіторською заборгованістю з одночасним визнанням доходу.

Дохід, який виникає в результаті використання активів підприємства іншими сторонами, визнається у вигляді процентів, роялті та дивідендів, якщо:

- імовірне надходження економічних вигод, пов'язаних з такою операцією;
- дохід може бути достовірно оцінений.

Такий дохід має визнаватися у такому порядку:

1. проценти визнаються у тому звітному періоді, до якого вони належать, виходячи з бази їх нарахування та строку користування відповідними активами з урахуванням економічного змісту відповідної угоди;

2. роялті визнаються за принципом нарахування згідно з економічним змістом відповідної угоди;

3. дивіденди визнаються у періоді прийняття рішення про їх виплату.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" визначає засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.

Елемент витрат - сукупність економічно однорідних витрат.

Прямі витрати – витрати, що можуть бути віднесені безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом..

Нормальна потужність – очікуваний середній обсяг діяльності, що може бути досягнутий за умов звичайної діяльності підприємства

протягом кількох років або операційних циклів з урахуванням запланованого обслуговування виробництва.

Об'єкт витрат – послуги, вироблена продукція, вид діяльності підприємства на виконання, реалізацію та утворення, яких потрібно визначити пов'язані з цим витрати.

Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу його вартості (наприклад, у вигляді амортизації) між відповідними звітними періодами.

Не визнаються витратами й не включаються до звіту про фінансові результати:

1. Платежі за договорами комісії, агентськими угодами та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала тощо.

2. Попередня (авансова) оплата запасів, робіт, послуг.

3. Погашення одержаних позик.

4. Інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, що не відповідають ознакам, наведеним у пункті 6 цього Національного положення (стандарту).

5. Витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

6. Балансова вартість валюти.

Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати) визначаються зміст і форма Звіту про фінансові результати, а також загальні вимоги до розкриття його статей.

Норми цього Положення (стандарту) стосуються звітів про фінансові результати підприємств, організацій та інших юридичних осіб (далі - підприємства) усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ). Підприємства, які відповідно до законодавства

складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності, застосовують тільки додаток до цього Положення (стандарту)

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Доходи - це збільшення кількості засобів в тому числі грошових, які створені або зароблені для підтримання стану підприємства.

Витрати - це зменшення активів або збільшення зобов'язань, які утворюються в процесі створення необхідних економічних ресурсів.

Фінансові результати – це збільшення (прибуток) або зменшення (збиток) власних активів підприємства.

Доходи і витрати пов'язані між собою і відбуваються в ході нормальної господарської діяльності підприємства. Відсутність доходів і витрат можлива, коли підприємство тільки на етапі заснування або ліквідується. Вони мають однакову класифікацію та відображаються з Звіті про фінансові результати.

В обліку витрати та доходи класифікують за різними ознаками. АТ «Укрпошта» застосовуються наступні ознаки для класифікації витрат:

- за місцем знаходження центрів відповідальності;
- за класифікацією продукції, робіт, послуг;
- за згрупованістю складу витрат; за способами перенесення вартості на продукцію;
- за ступенем впливу виробництва на рівень затрат;
- за визначенням відношення до собівартості продукції;
- за календарними періодами;
- за доцільністю витрачання;
- за відношенням витрат до процесу виробництва;
- за економічним змістом.

РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АНАЛІЗУ І ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ

2.1 Характеристика організації та економічна складова АТ «Укрпошта»

Укрпошта — це найбільша поштова мережа України. Вона має близько 11 000 відділень, які забезпечують поштовий зв'язок по всій території України, у 100% населених пунктів. Організація надає такі послуги: поштові, фінансові, логістичні, торговельні. Цими послугами користуються, як фізичні так і юридичні особи [19 ст. 65].

Держава в особі Міністерства інфраструктури України є засновником АТ «Укрпошта» і акціонером, якому належать 100% акцій компанії.

Закон України «Про поштовий зв'язок», іншими Законами України і нормативні акти Всесвітнього поштового союзу, членство в якому Україна має з 1947 року регламентують та нормативно регулюють діяльність Укрпошти.

Укрпошта має в складі 24 регіональні філії, Дирекція оброблення та перевезення пошти й пересувні відділення. Це одна з найбільших компаній України: майже 60 000 працівників щодня приймають, сортують, везуть, доставляють, організовують, аналізують та допомагають клієнтам [39 ст 67].

Надання комерційних поштових послуг є основним видом діяльності компанії, а також підприємство надає фінансові та інші послуги, що використовуються фізичними особам, комерційними підприємствами та державними установами, а саме:

- приймання, пересилання та доставка посилок, бандеролей, листів та листівок на території України та за її межами;
- виплата пенсій та інших соціальних виплат громадянам, а також їх доставка;

- фінансові послуги: приймання платежів за комунальні послуги;
- пересилання поштових переказів у межах України та міжнародних поштових переказів;
- розповсюдження періодичних друкованих видань;
- торгівля товарами (у тому числі, коли Компанія діє в ролі комерційного посередника і реалізує продукцію, яка належить іншим сторонам) та інші послуги.

Компанія, як національний поштовий оператор, представляє у Всесвітньому поштовому союзі Україну, що є членом ВПС із 1947 р.

Організація кадрової структури Укрпошти побудована за функціональними напрямками, що забезпечує виконання стратегічної мети. Організаційна модель має дворівневу систему ієрархії:

I рівень — апарат управління товариства, що знаходиться за місцем розташування юридичної особи;

II рівень — філія — це структурно відокремлений підрозділ, розташований поза межами знаходження юридичної особи, що втілює частину обов'язків юридичної особи. Основними функціями філій є втілення повного, якісного та своєчасного виконання послуг для споживачів. На даний момент товариство містить 27 філій, з 24 з яких є регіональними представництвами національного поштового оператора і здійснюють діяльність відповідно до своїх повноважень. А інші 3 — виконують спеціальні функції із забезпечення операційної діяльності регіональних філій.

Основними завданнями філій є забезпечення своєчасного, якісного та повного задоволення потреб споживачів у послугах поштового зв'язку та інших послугах. Філії забезпечують ефективність вдосконалення і розвиток єдиної поштової мережі зв'язку України. Філії містять в собі виробничі підрозділи, які називають відділеннями поштового зв'язку. Саме відділення

надаються основні поштові послуги зв'язку і забезпечують якісний рівень їх виконання. [13, с. 172]

На території нашої держави ведуть свою діяльність понад 10 тисяч відділень поштового зв'язку. Вони надають споживачам близько 50 видів послуг. Компанія має біля 11 тисяч предметів поштового зв'язку по всій Україні, а саме: поштові відділення, поштамти, пересувні відділення поштового зв'язку, точки присутності. Понад 27 тисяч листонош і більше 11 тисяч операторів поштового зв'язку. Що загалом складає більше 66 тисяч працівників[8 ст. 63]. За останній рік Укрпошта доставила поштових відправлень у такій кількості: 44,6 мільйонів посилок та дрібних пакетів, 238,5 мільйонів одиниці письмової кореспонденції, прийняла і виплатила 12,1 мільйон поштових грошових переказів, а також видала 64,5 мільйонів пенсій та грошових допомог. Також варто зазначити, що поштові відправлення та грошові перекази організація пересилає і отримує, як внутрішні та і з за кордону[36 ст. 55].

АТ «Укрпошта» має 14 мільйонів абонентських поштових скриньок, до яких здійснюється безпосередня поштова доставка.

За 2020 рік було переплачено та розповсюджено 3.1 тисяч Українських періодичних видань, а також близько 1 тисячі найменування зарубіжних періодичних видань. В сумі це становить 270.2 мільйонів примірників.

Компанія веде співпрацю з операторами зв'язку 191 країни світу і має доставку по території України з 230 територій та країн світу. В 2021 «Укрпошта» доставила понад 850 мільйонів штук міжнародних відправлень[7 ст.50].

Організація активно бере участь у роботі міжнародних організацій, які працюють в галузі поштового зв'язку. Веде співпрацю з поштовими адміністраціями членів ВПС, бере участь у їхніх міжнародних проектах. Уже було втілені такі проекти: Міжнародна фінансова система ВПС через яку проводиться обмін електронними поштовими переказами, використання її для

пришвидженої обробки повідомлень, інформаційна мережа PostNet для обміну електронними повідомленнями, також є можливість проводити моніторинг рівня якості пересилання пріоритетної міжнародної письмової кореспонденції і постійний контроль якості цих служб.

Використання цих інформаційних систем міжнародного обміну приносить багато плюсів і бонусів АТ «Укрпошта» зі сторони країн, що більш розвиненими для розрахунків за міжнародний обмін.

Фінансові послуги на 2021 рік становлять майже половину доходів підприємства, а саме 49 відсотків від загальних доходів «Укрпошти». Компанія є головною за прийняттям платежів і рахунків, виплатою пенсій та їх доставкою. Основним недоліком є те що, на відмінну від банків Укрпошта працює тільки з готівкою, тому не завжди є змога виконувати ці функції швидко і якісно. Тому з кожним роком вона поступово втрачає клієнтів пенсіонерів.

АТ «Укрпошта» посідає третє місце за кількістю наданих робочих місць. Це допомагає бюджету та економіці країни, адже навіть у воєнний час компанія працює, сплачує податки і надає роботу внутрішньо переміщеним особам.

Останнім часом частка організації на ринку посилок зменшилася майже на 20%, але це не мішає «Укрпошті» разом із компанією «Нова пошта» бути лідерами на ньому і надалі здійснювати доставку та електронну комерцію України.

Закон України «Про поштовий зв'язок» від 4 жовтня 2001 року та інші Закони України і нормативні акти Всесвітнього поштового союзу до якого Україна входить з 1947 року регламентують діяльність АТ «Укрпошта». На неї покладено виконання функцій національного оператора поштового зв'язку України відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.01.2002 №10-р «Про Національного оператора поштового зв'язку».

2.2 Організація обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності

Одна з найвідоміших незалежних світових компаній консалтингових та бухгалтерських мереж Baker Tilly провела міжнародний аудит фінансової звітності АТ Укрпошта за 2021 рік. Аудит поводився відповідно до міжнародних стандартів аудиту «МСА». За даними цієї фінансової звітності чистий «Укрпошти», що є національним поштовим оператором України за 2021 склав 9,20 мільярдів гривень. А чистий ж прибуток Укрпошти минулого року становив 165 мільйонів гривень. Організація відповідно до постанови кабінету міністрів України повинна сплатити до державного бюджету дивіденди, які становлять 50% від чистого прибутку.

Щорічно дохід по середнім показникам збільшується близько 19%, за останні 5 років компанія змогла збільшити чистий дохід удвічі. Навіть складні часи пандемії та війни не стали виключенням і дохід національного поштового оператора збільшився на 18% в порівнянні з минулими роками. Це демонструє стабільність і ріст доходів та обсягу ведення діяльності.[28 ст. 89].

Попри всі обмеження на перепони Укрпошта змогла збільшити обсяги пересилання посилок на 25%, 5 років тому компанія відправляла стільки посилок за рік, як сьогодні ж за день. Також зросли обсяги дрібних пакетів на 17%, комунальних і інших платежів - 19% , грошових переказів-14%.

Не дивлячись на постійне нарощення об'ємів основних напрямків діяльності та збільшення прибутку Укрпошта за первинними даними очікує на близько 127 мільйонів гривень збитку у першому кварталі 2022 року. По-перше, це пов'язано з стрімким ростом мінімальної зарплати в Україні. Цей ріст призведе до збільшення однієї з ключових статті витрат - фонд оплати заробітної праці, яка складає 70% від усіх витрат.

Приватна компанія в такому випадку б проаналізували би витрати на послуги чи продукцію, їх собівартість і дійшла б висновку, що потрібно

підняти ціни. Проте, такі зміни в АТ «Укрпошта» регулює сама держава. Також їх обов'язково повинні погодити і низка інших органів, що є зацікавлені в цьому. З цього виходить, що кожен місяць блокування винесення рішення по встановленні тарифів, які були б економічно обґрунтовані, вартує компанії десятки мільйонів гривень. Ці гроші могли б витратитися на її розвиток і модернізацію.

Попит на «традиційні» для пошти частини ринку, такі як: письмова кореспонденція, листи, передплата, письмова кореспонденція постійно знижуються вже багато років, через глобальне зростання цифрових технологій. Доходи від письмової кореспонденції зменшилися на 4,8 відсотків або 91,5 мільйонів гривень, що в порівнянні 2019 складало 1,8 мільйони. Це є очікуваним і прогнозованим наслідком масової комп'ютеризації та заміщенням письмової кореспонденції.

Свій вклад в це зробила і пандемія, через яку обмежили роботу державних установ і разом з ними обсяги їх поштових відправлень. Складнішим стало і міжнародне авіасполучення і доставка міжнародних відправлень, як наслідок.

Вплинула також на фінансовий результат одноразова доставка листів від Пенсійного фонду України, що 2019 повідомляв населення про монетизацію субсидій.

Статтю доходу «посилки та дрібні пакети» вираховують за трьома основними типами відправлень:

- Стандарт
- Експрес
- Міжнародні експортні відправлення

Експрес відправлення зросли на 57% і змогли досягнути понад 12.5 мільйонів гривень. Порівняно з 2019 роком, загальні доходи від посилок і дрібних пакетів зросли на 38%- 1.7 мільйонів гривень. Міжнародні поштові відправлення зросли на 28%. Укрпошта лідирує в сегменті міжнародних

відправлень, вона постійно підвищує якість послуг, зменшує терміни доставки і збільшує кількість іноземних партнерів по всьому світі.

Завдяки роботі АТ «Укрпошта» Україна змогла потрапити у ТОП-30 країн у світі в яких є найдоступніші поштові послуги. Велику частку імпорتنих відправлень становлять товари з Китаю.

AliExpress визнали Україну другим ринком за темпами приросту в 2019. І незважаючи на пандемію, дякуючи роботі Укрпошти цю позицію вдалося втримати. І Україна змогла увійти в десятку країн за вартістю куплених товарів з Китаю. Укрпошта стала єдиною організацією, яка доставляє товари з міжнародного маркетплейсу JOOM. За два роки вдалося досягнути кількості відправлень – 500000 на місяць.

АТ «Укрпошта» разом з «WindRose» організували власну постійну чартерну програму перевезень до США. Вони відправляють літаки Airbus330 двічі на тиждень.

Укрпошта отримала перемогу у двох авторитетних номінаціях премії в галузі пошти та експрес-доставки:

- «World Post & Parcel Awards 2019»: в категоріях «Поштові технології для e-commerce» .
- «Соціально відповідальні програми», перемогла наша «E-Export school» від Укрпошти.

Ці перемоги стали для України першими за 20 років.

Ведення бухгалтерського обліку АТ «Укрпошта» регламентується Законом України та відбувається відповідно до нього. Організація визначає фінансові результати відповідно до річного фінансового звіту, який затверджується загальними зборами, та звіту про виконання річного плану. За достовірність даних, що наведені в річному звіті та балансі підприємства відповідно до закону несе сама організація та її посадові особи.

Товариство хоч і є державним, але має власне майно та веде його облік в балансі відповідно до свого статутного капіталу .

Також згідно з законодавством компанія, може вводити додаткові форми обліку при необхідності.

Головний центр обліку Укрпошти знаходиться в Києві, проте кожна область має свою дирекцію і бухгалтерію і веде свій власний облік для подання його вище.

АТ «Укрпошта» містить в собі таку структуру організації обліку:

- Головний бухгалтер
 - Заступник головного бухгалтера
 - Група податкового адміністрування обліку з розрахунками з бюджетом і податками
 - Відділ ведення бухгалтерського обліку розрахунків з працівниками
- Заступник з питань бухгалтерського обліку
- Відділ ведення бухгалтерського обліку необоротних активів та товарно-матеріальних цінностей
- Відділ ведення бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами.

В ході своєї діяльності організація понесла такі операційні витрати:

- Матеріальні затрати
- Витрати на оплату праці
- Відрахування на соціальні заходи
- Амортизація
- Інші операційні витрати
- Собівартість реалізованих товарів, готової продукції

А також отримала доходи:

- Доходи по відшкодуванню за втрачені внутрішні

поштові відправлення

- Оприбуткування надлишків оборотних активів, виявлених під час інвентаризації
- Доходи по відшкодуванню за втрачені міжнародні відправлення
- Доходи від реалізованих товарів на умовах комісії
- Доходи від приймання передплати на користь видавництва та редакції

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2020 рік	За попередній період попереднього року - 2019 рік
1		2	3	4
Переоцінка необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	164 923	405 357

Рис. 2.3 Сукупний дохід АТ «Укрпошта»

Ще однією особливістю обліку в цій компанії є те, що визнання доходів і витрат від міжнародних поштових обмінів проводиться управлінським персоналом в процесі оцінювання обсягів виконаних операцій. Вони окремо узгоджуються з кожним міжнародним поштовим оператором.

АТ «Укрпошта» є платником таких податків: Податок на додану вартість, ЄСВ, Збір до Пенсійного фонду. Податок на додану вартість було сплачено з таких операцій: реалізація товарів, робіт і послуг, поставка негашених поштових марок України, плата за

переказ коштів, постачання та доставка періодичних видань та продаж їх у роздріб, розповсюдження книжок.

Також свою звітність веде кожна філія, відділення поштового зв'язку. В кінці кожного дня складається касовий звіт, довідка по безготівкових платежах, звіт по платежах банківською картою, реєстр переказів переданих на контроль та виплачених переказів.

Під час проходження виробничої практики в бухгалтерії Івано-Франківській дирекції АТ «Укрпошта», я мала доступ до фінансових звітів та безпосередньо брала участь в бухгалтерській діяльності організації. За допомогою звітів про фінансові результати за 2020 та 2021 роки, змогла провести аналіз та порівняння показників.

Показник	Сума за 2020	Сума за 2021
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1529300	1600128
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	600000	50000
Валовий: прибуток	929300	1550128
збиток	-	-
Інші операційні доходи	14200	14300
Адміністративні витрати	28000	29000
Витрати на збут	15230	14568
Інші операційні витрати	41200	39582
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	855898	1452678
збиток	-	-
Дохід від участі в капіталі	45000	45000

Інші фінансові доходи	38547	39123
Інші доходи	10000	15389
Фінансові витрати	12900	13000
Втрати від участі в капіталі	20000	18000
Інші витрати	15230	11230
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	927115	1535960
збиток	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	154519	255993
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	772596	1279967
збиток	-	-

Табл. 2.1 Порівняння фінансових результатів

За звітний 2021 рік організація змогла збільшити чистий фінансовий результат на 507371 тисяч гривень. В основному це вдалося зробити за рахунок зменшення собівартості виготовленої продукції. Відслідковуються позитивні зміни і в інших показниках. Проте адміністративні витрати зросли. Якщо їх змінити до рівня минулого року, можна було б збільшити чистий прибуток.

2.3 Методи удосконалення обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.

Розвиток поштової сфери в Україні відбувається відповідно до основних світових тенденцій. Електронна комерція розвивалася і стимулювала сильному розвитку галузі доставки посилок та кур'єрської доставки, але відбулося скорочення обсягів письмової кореспонденції та друкованих видань.

Зріс і продовжує зростати ринок грошових поштових переказів. Хоч в містах спостерігається великий ріст конкуренції в сфері надання фінансових послуг і послуг торгівлі, в селах вони є досить обмежені. В сільській місцевості фінансові послуги досі є не поширеними і мало хто має до них доступ. Саме тому завдяки поширенні відділень Укрпошти люди в селах мають можливість пересилати, отримувати грошові перекази, а також відправляти посилки з після платою і розвивати свій власний бізнес.[11, с. 42]

Укрпошта стратегічно планує збільшити свій обсяг на ринку з 10 мільярдів гривень чистого доход у 2020 до 30,5 мільярдів гривень у 2026. План зростання будуватиметься з таких пунктів:

- Збільшення відсотку на ринку відправлень по Україні до 30% та здійснення доставки біля 300 мільйонів відправлень.
- Збереження першості на ринку міжнародних поштових відправлень за допомогою збільшення експорту і торгових партнерів в інших країнах до 82 мільйонів відправлень.
- Покращення доступності фінансової сфери, шляхом збільшення чисельності фінансових послуг, таких як відкриття поштових рахунків.
- Нарощення масштабів торгівлі та продажів через продажі листонош у віддалених сільських районах, дохід, який планується в загальному становитиме 525 мільйонів гривень.

Для того, щоб реалізувати свої цілі організація в майбутньому планує запровадити такі основні проекти стратегічного характеру:

- Введення пересувних відділень поштового зв'язку, що мають замінити старі поштові відділення, які були не автоматизовані. Це близько 2600 пересувних відділень)
- Побудова 7 автоматизованих хабів та 62 регіональних депо, застосування системи, яка буде автоматизовувати процеси логістики
- Введення нової системи, для модернізації IT- інфраструктури
- Впровадження активного розвитку кур'єрської доставки, розробка та встановлення мережі поштових автоматів, модернізація доставки, яку здійснюють листоноші.
- Планується також купити банк, розвивати та надавати повноцінні фінансові послуги.
- Оптимізація майна, планується продати и здати в оренду старі приміщення та переїхати в нові і сучасніші, а також провести ремонт у поштових відділеннях.
- Можливо зміна структури управління та перехід до холдингу.

Велику роль в організації роботи компанії несуть доходи, витрати та фінансові результати, їх облік та класифікація. Його потрібно організувати так, щоб потреби зовнішніх та внутрішніх користувачів були максимально задоволені. Адже, саме вони зазвичай виступають основними об'єктами бухгалтерського обліку в різній аналітиці та без них практично не можлива будь-яка господарська діяльність підприємства, тому важливо забезпечити правильне їх групування та систематизацію інформації про доходи, витрати та фінансові результати.

Саме в звіті фінансові результати в яких містяться статті доходів і витрат допомагають підприємству визначити вектор свого руху, переглянути чи в правильному напрямку воно рухається. Завдяки ним можливо проаналізувати свою діяльність, оптимізувати її і отримати максимальну виручку.

Класифікація цих показників визначає основні шляхи організації їх бухгалтерського обліку. Допомагає визначити оптимальне співвідношення доходів і витрат, їх взаємозв'язок, вибрати методи контролю, обліку, аналізу, планування. Класифікація повинна мати теоретичне обґрунтування і застосовуватися на практиці при необхідності.

Досягти свою ціль (отримання максимального прибутку) в умовах конкуренції та ринкової економіки можна завдяки вмілому контролю та аналізу показників. З цих показників доходи і витрати є найважливішими, адже від них напряду залежить прибуток чи збиток понесе організація. Якщо вчасно отримати та проаналізувати фінансові результати, то можна виправити – збільшити доходи і мінімізувати витрати. Щоб досягти такого потрібно правильно організувати і весь час удосконалювати облік витрат, доходів та фінансових результатів.

Удосконалення обліку дозволить підвищити ефективність системи внутрішнього контролю, аудиту та бухгалтерського обліку в загальному та окремо обліку доходів, витрат, фінансових результатів. Простіше буде здійснювати аналіз для прийняття управлінських рішень. Буде підвищена оптимізація контролю, а всі статті та класифікація будуть згруповані та узагальнені.

Для удосконалення обліку можна внести такі зміни:

- Додати окрему статтю визнання доходів чи витрат.
- Скласти форму про визнання майбутніх доходів чи витрат.
- В складанні Звіту про фінансові результати керуватися відповідним П(с)БО
- Узгодження визначення обліку витрат та їх відповідність до доходів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

АТ «Укрпошта» - це компанія, що є головним поштовим оператором України. Вона здійснює надання поштових послуг таких, як: відправка чи доставка посилок, бандеролей, дрібних пакетів, листів, газет, приймає комунальні платежі, оформляє та виплачує грошові поштові перекази, виплачує та доставляє пенсію та інші соціальні виплати.

Хоч з 2017 Укрпошта і є акціонерним товариством, але 100% її акцій належать державі і не є представлені на національній чи фондових біржах, компанія повинна сплачувати дивідендів на суму 50% від свого чистого прибутку.

Укрпошта надає послуги зв'язані з фінансами та логістикою. Але головним завданням організації є надання доступних поштових послуг на території України і поза її межами. Хоч діяльність Укрпошти і націлена на отримання прибутку, вона має ряд державних соціальних обов'язків. Наприклад: надання і забезпечення доступності фінансових послуг, виплата і доставка пенсій та соціальної допомоги, оформлення передплати та роздрібний продаж періодичних видань, як національних так і міжнародних по всій території України і звісно надання доступних поштових послуг.

Компанія має основний вид діяльності – надання послуг поштового зв'язку, фінансових послуг. Клієнтами є як і населення так і державні організації і інші підприємства комерційної діяльності. Основними послугами є:

- Пересилання посилок (стандарт, експрес і міжнародні), листів, письмової кореспонденції.
- Доставка і виплата пенсій і інших соціальних виплат.
- Приймання комунальних платежів, пересилання і виплата грошових переказів, як по Україні так і міжнародних.

- Оформлення передплати, роздрібний продаж та доставка періодичних видань.
- Реалізація товарів, як своїх товарів, так і виступ у ролі посередника і продаж товар вироблених іншою стороною.

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1 Організація контролю обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.

Організація контролю обліку і аналізу доходів, витрат, фінансових результатів діяльності АТ «Укрпошта» є складовою частиною системи внутрішнього контролю Товариства.

Основні завдання Департаменту внутрішнього аудиту – оцінка та вдосконалення системи внутрішнього контролю Товариства, з метою сприяння Наглядовій раді, Комітету з питань аудиту та керівництву в досягненні поставлених цілей за допомогою системного, упорядкованого підходу до оцінки і підвищення ефективності процесів управління ризиками, контролю і корпоративного управління. [10, с. 272]

Місія Департаменту внутрішнього аудиту АТ «Укрпошта» – збільшувати та зберігати вартість Товариства шляхом надання ризик-орієнтованих й об'єктивних аудиторських послуг, консультацій та професійної думки. До напрямів роботи Департаменту внутрішнього аудиту належать, але не обмежуються цим, перевірка й оцінка адекватності та ефективності корпоративного управління, управління ризиками і системи внутрішнього контролю, а також якості виконання працівниками покладених на них обов'язків по досягненню цілей Товариства.

Департамент внутрішнього аудиту АТ «Укрпошта» розробляє річний план внутрішнього аудиту і довгостроковий план внутрішнього аудиту, якщо прийнято рішення про необхідність розробки останнього та програми внутрішнього аудиту. Організовує та забезпечує проведення внутрішніх аудитів згідно із затвердженим Комітетом з питань аудиту

планом та відповідно до вимог чинного законодавства, Міжнародних основ професійної практики внутрішнього аудиту: основних принципів професійної практики внутрішнього аудиту, Міжнародних професійних стандартів внутрішнього аудиту, Кодексу етики працівників внутрішнього аудиту.

Здійснює проведення позапланових аудитів і розслідувань у разі встановлення фактів, подій, за результатами аналізу перевірок або поточних змінах, які вимагають негайних дій для виявлення і визначення будь-якої шкоди, втрат або для обмеження ризику, а також при наявності чинників, пов'язаних з ризиком шахрайських дій.

Здійснює підготовку та подання Комітету з питань аудиту та керівнику Товариства звіту про виконання річного плану проведення аудиторських перевірок (аудиту) і подання його на затвердження Наглядовій раді та Комітету з питань аудиту. Проводить моніторинг виконання рекомендацій, наданих за результатами внутрішнього аудиту Товариства.

Основним джерелом інформації, що зберігається в процесі контролю, є П (С) БО І5 «Доходи». Він визначає загальні підходи до визнання, обліку та розкриття доходів у фінансовій звітності.

Прибуток (збиток) за звітний період згідно з П(С)БО 3 «звіт про прибутки та збитки», який буде використовуватися аудитором для перевірки точності звітної інформації. Проте слід зазначити, що положення цього Положення поширюються на рахунки всіх форм власності товариства, крім банків та бюджетних установ.

Перш за все, експертиза має досліджувати об'єкти діяльності, що приносять дохід від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності та надзвичайні доходи. Контролю підлягають: доходи від реалізації, інші операційні доходи, доходи від участі в капіталі, інші доходи, надзвичайні доходи та фінансові результати. Спочатку перевіряють правильність

визначення прибутку (збитку) за даними «Звіту про фінансові результати». У зв'язку з цим обґрунтовують достовірність статті «Дохід (виручка) від реалізації продукції (робіт, послуг)», де відображається загальний дохід (виручка) від її реалізації (без врахування наданих знижок, повернення проданих товарів та податків з їх продажу).

Таким чином, при перевірці операцій з обліку доходів від реалізації продукції (товарів, робіт і послуг) контролери з'ясовують:

- наявність наказу про облікову політику підприємства із зазначенням умов визнання доходів від реалізації продукції (товарів, робіт і послуг);
- правильність визначення і законність відображення фактичного доходу від реалізації продукції (товарів, робіт і послуг) на рахунках бухгалтерського обліку (рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності»);
- правильність відображення даних про угоди, які здійснюються на бартерній основі. При цьому необхідно встановити, чи немає випадків нерівномірного відображення цих операцій, минаючи рахунок «Доходи від реалізації» і чи правильно визначений фінансовий результат від реалізації продукції (робіт, послуг) за бартерною угодою;
- правильність ведення аналітичного і синтетичного обліку по рахунках доходів і витрат від основної

За проведення перевірки має бути підтверджено, що:

- операції з реалізації належним чином санкціоновані;
- на рахунках бухгалтерського обліку відображені всі реально здійснені угоди з продажу; реалізація своєчасно відображена на відповідних рахунках обліку;
- вартісна оцінка операцій з продажу правильно визначена;
- суми продажу правильно класифіковані;
- суми дебіторської заборгованості по розрахунках за поставку продукції (робіт, послуг) правильно відображені на відповідних рахунках.

Далі перевіряють записи на рахунку 71, де підприємство повинно відображати інші доходи окрім від реалізації.

Ретельно простежують повноту відображення на цьому рахунку доходів від:

- реалізації інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій);
- операційної оренди активів;
- одержаних штрафів, пені, неустойок та інших санкцій за порушення господарських договорів;
- списання кредиторської заборгованості, щодо якої минув строк позовної давності;
- відшкодування раніше списаних активів;
- суми одержаних грантів та субсидій;
- інші доходи від операційної діяльності.

Застосовуючи методи порівняння, арифметичної, нормативної і візуальної перевірки, ревізор визначає відповідність і правильність відображення даних про інші операційні доходи у формі 2 і Книзі головних рахунків за кредитом рахунку 71 «Інший операційний дохід».

Перевірці підлягають також доходи від участі в капіталі (рахунок 72 «Дохід від участі в капіталі»). Дані субрахунків рахунка 72 «Дохід від участі в капіталі» під час ревізії зіставляють з даними аналітичного обліку доходів від участі в капіталі, який ведеться за кожним об'єктом інвестування та іншими ознаками, визначеними підприємством.

Далі перевіряють облік фінансових доходів за об'єктами інвестування і зіставляють дані аналітичного обліку з записами на субрахунках до рахунку 73 «Інші фінансові доходи».

В процесі контролю з'ясовують: які доходи, не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю, виникають в процесі звичайної діяльності підприємства і чи ведеться їх облік на рахунку 74 «Інші доходи».

Обов'язковій перевірці на відповідність підлягають записи в Книзі головних рахунків і в журналі № 6 за кредитом рахунка 74.

Головна мета — оцінити правильність ведення синтетичного і аналітичного обліку на цих рахунках та віднесення сум доходів від іншої звичайної діяльності на фінансові результати наприкінці кожного місяця (методи нормативної перевірки, порівняння, арифметичних розрахунків).

Особливу увагу слід приділити також перевірці ненормативних доходів. Перевірки ґрунтуються на тому факті, що надзвичайні дії включають операції або події (стихійні лиха, пожежі тощо), які відрізняються від звичайної діяльності та відбуваються нечасто або нерегулярно.

Аудит характеризується ретельним аналізом збитків від надзвичайних ситуацій під час визначення доходів від аварійних операцій. При цьому перевірте письмове підтвердження збитку, тобто підтвердити розмір збитку за розрахунком і поведінкою.

Спочатку потрібно перевірити правильність балансу рахунку 75 «Одноразовий дохід», позики, що відображає визнану суму відшкодування аварійних збитків, та списання дебету рахунку 79 «Фінансові результати».

Далі необхідно проаналізувати записи на субрахунках 751 «Відшкодування збитків від надзвичайних подій», де відображається відшкодування втрат від надзвичайних подій та витрат на їх попередження, і 752 «Інші надзвичайні доходи», де відображається дохід від інших подій чи операцій, які відповідають визначенню надзвичайних подій.

Застосовуючи методи обстеження та нормативного візуального контролю, ревізор перевіряє акти, що засвідчують факти здійснення надзвичайних подій та підписані керівником ревізованого підприємства й незацікавленими особами, спеціалістами. Джерелами інформації є: висновки експертів про можливість відновлення зіпсованого майна, рішення суду про

встановлення винних осіб та відшкодування збитків, платіжні доручення на суми відшкодування збитків тощо.

Перевіряється повнота і законність відображення операцій за балансовим рахунком 79 «Фінансові результати». За записами в кредиті цього рахунка перевіряють правильність відображення сум в порядку закриття рахунків обліку доходів, а в дебеті — правильність відображення сум в порядку закриття рахунків обліку витрат і належної суми нарахованого податку на прибуток. При цьому ретельно перевіряють записи на субрахунках до рахунка 79 «Фінансові результати»: 791 «Результати основної діяльності»; 792 «Результати фінансових операцій»; 793 «Результат іншої звичайної діяльності»; 794 «Результат надзвичайних подій».

Перевірка правильності і обґрунтованості відображення фінансових результатів від операційної діяльності здійснюється за допомогою таких методів: аналізу кореспонденції рахунків у журналі № 6 і сум за кредитом (дебетом) субрахунку 791 «Результати основної діяльності» з даними змісту первинних документів, на підставі яких вони складені (тобто дебет субрахунку 791 з рахунками 90, 92, 93, 94, 704, а кредит — з рахунками 70, 71); арифметичних підрахунків підсумкових даних Головної книги, журналу № 6 та розділу II до нього; візуальної і формальної перевірки наявності і достовірності первинних документів та зустрічної їхньої перевірки при підозрі на недостовірність.

Процес ревізії фінансових результатів від надзвичайних подій передбачає перевірку за такими основними напрямками:

Процес аудиту фінансових результатів аномальних подій передбачає перевірку таких основних напрямків:

1. Перевірити наявність відповідних документів та правильність робочого проекту наслідків надзвичайних ситуацій;

2. Перевірка правильності розрахунку бухгалтерського обліку та екстреного відображення доходів;

3. Перевірити правильність обліку та відображення одноразових витрат.

Збитки можуть бути відшкодовані шляхом отримання коштів з державного та місцевих бюджетів або страхування компанія. Квитанційні операції повинні здійснюватися на підприємстві в установленому порядку з відповідними касовими та банківськими документами. Тому важливо визначити наявність документації наслідків надзвичайних ситуацій та уважно вивчити їх зміст.

Правильність формування фінансового результату перевіряють за записами на рахунках бухгалтерського обліку — 75 «Надзвичайні доходи» 99 «Надзвичайні витрати».

Здійснюючи контроль за списанням доходів і витрат від надзвичайних подій, аналізують записи за дебетом субрахунків 751, , 794, 991, 992, 993, а за кредитом — записи за рахунками 98, 99.

При перевірці цих сум фінансових результатів необхідно враховувати відповідну суму податку на прибуток. Для цього з'ясовується, чи дотримується нормативна база, що регламентує відрахування податку на прибуток, а також чи правильно визначається його сума, що відображена в обліку. При цьому суми витрат, які віднесені на фінансові результати, зменшуються на суму податку на прибуток. Після перевірки правильності відображених операцій на відповідних субрахунках рахунка 79 «Фінансові результати» в кінці року перевіряють також правильність перенесення на цей рахунок сальдо субрахунків рахунка 98 «Податки на прибуток».

Тож, ведення контролю за доходами, витратами і результатами фінансової діяльності є це важлива складова бухгалтерського обліку в нашій компанії. Адже саме від того, як організовуються та проводяться перевірки залежить попередження порушень, які могли виникнути та нести негативний вплив на підприємство та його фінансовий стан.

Контроль надає змогу дирекції приймати оптимальні управлінські рішення, для забезпечення правильного та регламентованого законом

функціонування компанії, ведення правильного бухгалтерського та фінансового обліку, раціонального використання та розподілення ресурсів і активів, якими воно володіє.

3.2 Проведення контролю обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.

Успіх організації багато в чому залежить від його контролю над витратами. Контроль дозволяє виправдати, своєчасність виконання операцій. Контроль операцій з обліку витрат допомагає об'єктивно оцінити істину підприємство.

Служби внутрішнього контролю вирішують широкий спектр завдань, включаючи:

- Контроль законності вести бізнес, що становить витрати для бізнесу; - контролювати повноту відображення та точність реєстрації Комерційні операції з оригіналами документів;
- Достовірність операцій, відображених у бухгалтерських регістрах; - Контроль Дотримання корпоративної бухгалтерської документації та прийнятих облікових політик
- Контроль за дотриманням Співробітники з посадовими інструкціями; - Ефективність контролю витрат бізнесу. [8, с. 229]

Складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає використання певних суттєвих бухгалтерських оцінок. вона Керівництво організації також зобов'язане застосовувати облікову політику організації при застосуванні власного професійного судження. фінансовий звіт.

Складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає використання певних суттєвих бухгалтерських оцінок. вона Керівництво організації також зобов'язане застосовувати облікову політику організації при застосуванні власного професійного судження.

Фінансова звітність представлена в національній валюті України (гривня), а всі суми округлені до найближчої тисячі. далі поточна діяльність. Станом на 31.12.2020 р. поточні зобов'язання підприємства перевищували

оборотні активи на 614 513 тис. гривень (станом на 31 грудня 2021 року – 1 112 484 тис. гривень).

Більшість послуг Компанії є предметом регулювання. Отже, витрати на надання послуг зазнають безпосереднього впливу загальної інфляції та зростання заробітної плати, тоді як підвищення поштових тарифів, які компенсують такі зростання витрат, можуть здійснюватись із певною затримкою.

Контроль над доходами дозволяє відслідкувати успішність компанії, її рентабельність та направити доходи на розвиток, щоб в майбутньому отримати більше доходів.

Саме у ході звичайної господарської діяльності і виникає дохід. А визначається він у сумі ціни угоди. Ціна угоди визначається, як сума відшкодування, яку очікує получить компанія на заміну передачі права власності над певними виробленими продуктами. Суми, які одержані від інших третіх сторін не враховуються.

Дохід створюється під час звичайної діяльності та визнається за ціною операції. Ціна транзакції - це сума Винагороду компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяним товаром або послугою покупцеві без урахування сум, отриманих від імені третіх осіб. Дохід від операцій з клієнтами нараховується відповідно до договору з клієнтом і визнається після завершення доставити товар. Дохід від трудових послуг, наданих за договорами, які не були надані на дату балансу, включаються до дати балансу Категорія доходів майбутніх періодів. Дохід зараховується на майбутні періоди, доки не буде надано відповідну послугу клієнтам.

Компанія припиняє визнання договірною зобов'язання і визнає дохід, коли вона передає послуги, отже, виконує зобов'язання до виконання. Компанія надає послуги за договорами з фіксованою винагородою. Доходи від прямих продажів товарів або надання послуг визнаються у разі, якщо

послуги надані, товари доставлені і суму доходу, який отримає Компанія, можливо достовірно оцінити.

Сума доходу вважається такою, що не підлягає достовірній оцінці, до тих пір, доки не будуть врегульовані всі умовні зобов'язання, пов'язані з продажем. У випадку отримання платежів за послугу, яку буде надано протягом визначеного періоду часу, отримані платежів визнаються у складів доходів майбутніх періодів та відносяться на прибуток чи збиток протягом періоду надання послуги. Доходи, зумовлені пересиланнями за нормами Всесвітньої поштової конвенції, визнаються після завершення доставки відповідних відправлень.

У випадку продажу товарів за агентськими угодами, комісійний дохід визнається як дебіторська заборгованість у момент продажу, а відповідні валові грошові надходження визнаються як зобов'язання перед постачальником. Доходи, пов'язані з наданням послуг штемпелювання і франкування населенню, підприємствам роздрібної торгівлі та комерційним організаціям, визнаються у момент здійснення продажу за номінальною вартістю поштової марки із поштовим штемпелем, скоригованою для відображення вартості послуги оплаченої, але не використаної клієнтом.

Якщо у межах операції Компанія виступає агентом, виручка визнається за чистою сумою і являє собою зароблену маржу. Визнання витрат. Витрати визнаються за методом нарахування. Вартість реалізованих товарів і наданих послуг включає витрати на оплату праці, амортизацію, прямі матеріали, перевезення та безпосередньо пов'язані з ними накладні витрати.

Фінансові доходи та витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, процентний дохід від інвестованих коштів та прибутки і збитки від курсової різниці за депозитами та позиковими коштами. Всі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки. Процентний дохід

визнається тією мірою, якою він нараховується, з урахуванням ефективної доходності активу.

Орендні зобов'язання. Орендними зобов'язаннями називають зобов'язання, що виникають внаслідок укладання договорів оренди, і які спочатку оцінюються за приведеною вартістю. Орендні зобов'язання включають чисту приведену вартість наступних орендних платежів:

- фіксованих платежів (у тому числі, по суті, фіксованих платежів) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання, • змінного орендного платежу, який залежить від індексу чи ставки, що спочатку оцінюється з використанням індексу або ставки на дату початку оренди,
- сум, очікуваних до сплати Компанією за гарантіями ліквідаційної вартості,
- ціни виконання опціону на придбання, за умови, що Компанія достатньою мірою упевнена у виконанні цього опціону,
- сплату штрафів за припинення оренди, якщо строк оренди відображає виконання Компанією опціону на припинення оренди.

Опціони на продовження та припинення оренди передбачені у низці договорів оренди Компанії. Ці умови використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Компанія використовує у своїй діяльності. Опціони на продовження (або період часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде продовжено (або не буде припинено). В оцінку зобов'язання також включаються орендні платежі, які будуть здійснені у межах виконання опціонів на продовження, якщо існує достатня впевненість у тому, що оренду буде продовжено.

Орендні платежі дисконтуються з використанням процентної ставки, закладеної у договір оренди. Якщо цю ставку легко визначити неможливо,

що, як правило, має місце у випадку наявних у Компанії договорів оренди, Компанія використовує ставку залучення додаткових позикових коштів – це ставка, за якою Компанія могла б залучити на аналогічний строк та за аналогічного забезпечення позикові кошти, необхідні для отримання активу вартістю, аналогічною вартості активу у формі права користування в аналогічних економічних умовах. [12, с.82]

Компанія стикається з ризиком можливого майбутнього підвищення змінної ренти, пов'язаної з індексом або ставки, які не були відображені в договорі оренди до того, як оренда набула чинності. Після коригування орендної плати Платежі, які залежать від індексу або процентної ставки, переоцінюються як зобов'язання за орендою, а вартість активів коригується форма права користування.

Орендні платежі розподіляються між основною сумою зобов'язання та фінансовими витратами. Фінансові витрати списуються на поточний прибуток і збиток протягом терміну оренди для забезпечення Фіксована періодична ставка відсотків на непогашений залишок зобов'язання за кожен період.

Платежі за короткостроковою орендою обладнання та орендою будь-яких активів із низькою вартістю визнаються лінійним методом як витрати у складі прибутку чи збитку. Короткострокова оренда - це договір оренди строком не більше 12 місяців. Активи з низькою вартістю включають ІТ обладнання та невеликі предмети офісних меблів, вартість яких не перевищує 50 тисяч гривень.

3.3 Шляхи удосконалення обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств зв'язку.

Характеристика розвитку української поштової галузі відповідає основним тенденціям у світі: розвиток електронної комерції Сприяв швидкому розвитку ринку доставки посилок і експрес і скороченню поштового ринку Відвантаження. Ринок грошових переказів також зростає. Посилюється конкуренція між великими та середніми містами Надання фінансових послуг і торгівля. Однак велика частка населення, яке проживає в сільській місцевості, є екстремальними Обмежений доступ до фінансових послуг та безготівкова економіка. Основною стратегічною ціллю Укрпошти є збільшення обсягу бізнесу з 9.2 мільярдів грн чистого доходу у 2020 до 30.5 мільярдів грн у 2026 році. Таке зростання складатиметься з:

- зростання частки в ринку локальних відправлень до 30% та доставка близько 300 млн відправлень по Україні у 2026 році;
- збереження лідерської позиції в сегменті міжнародних поштових відправлень завдяки зростанню обсягів експорту та імпорту до 81 млн відправлень;
- покращення фінансової інклюзії шляхом нарощення обсягів фінансових послуг, в т. ч. відкриття поштових рахунків — до 5 млн клієнтів із картками поштового банку та 260 млрд грн на рахунках за 5 років;
- зростання обсягів торгівлі через розвиток каталожної торгівлі та посилення продажів через листонош та відділення в сільській місцевості — загальний дохід від торгівлі досягатиме 525 млн грн; Для реалізації цілей, компанія планує впроваджувати ключові стратегічні проекти, такі як:
- модернізації логістичної мережі – будівництво 7 автоматизованих хабів та 62 регіональних депо, а також впровадження системи автоматизації процесів логістики.
- запуску пересувних відділень поштового зв'язку замість неавтоматизованих стаціонарних відділень у малих населених пунктах

(близько 2 500 пересувних відділення).

- модернізації IT-інфраструктури – імплементація нової «Фронт»-системи, ERP та CRM.
- перегляду процесів «останньої милі» – розвиток кур'єрської доставки, встановлення мережі поштоматів (у разі успішного пілотного проєкту), оновлення системи доставки, здійснюваної листоношами.
- Розвиток у фінансових послуг – купівля банку та надання повноцінних фінансових послуг.
- ефективного управління майном - продаж непрофільних активів та переїзд у сучасні сортувальні центри та депо, підвищення енерго ефективності існуючих будівель.
- перегляду операційної моделі та можливий перехід до холдингової структури управління.

Не якісне складання звіту про фінансові результати, де відображені витрати та доходи підприємства може завдати йому збитків та зашкодити проведенню аналізу і прийняттю ефективних управлінських рішень.

Саме тому потрібно удосконалити ведення їх обліку та аналізу, а саме:

- Перевіряти відповідність між звітом та первинними документами
- Не допускати фальсифікації показників
- Автоматизувати складання звіту
- Оптимізувати операції – відкинути збиткові та вкластися в ті, що є рентабельними і приносять доходи, що перевищують витрати отримані при їх здійсненні

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

АТ «Укрпошта» в організації контролю обліку витрат, доходів та фінансових результатів керується Положеннями(стандартами) бухгалтерського обліку, а саме П(с)БО 16- Витрати, П(с)БО 15- Дохід, П(с)БО- 3 Звіт про фінансові результати. Контроль проводиться департаментом внутрішнього аудиту. Його місією є зберігання та збільшення доходів підприємства, а також запобігання ризикам та не доброякісній роботі, шляхом аудиту та попередження.

Ефективне ведення внутрішнього контролю, коли він є щоденним в діяльності підприємства, коли він дозволяє аналізувати причини їх виникнення і наслідки, які вони несуть, дає можливість вірно оцінити небезпеку виникнення ризиків і здатність управління ситуацією. В цьому випадку, ті блага і цінності, які являються безнадійно втраченими при традиційному підході будуть обов'язково збережені, примножені і успішно використані при заміні його на нову систему внутрішнього контролю. [23, с. 46]

Завдяки контролю та ефективному аналізу компанія має змогу постійно удосконалювати свою роботу, в тому числі облік витрат, доходів та фінансових результатів.

Проводиться модернізація комп'ютерних систем, що дозволяє збільшити обсяг і якість обліку. Завдяки цьому полегшилося складання Звіту про фінансовий стан. Це дає змогу переглянути стан підприємства, його доходи, витрати і визначити збиток чи прибуток організації. І також провести аналіз, щоб в майбутньому удосконалити роботу, отримати максимальний дохід і мінімізувати витрати.

Також відбувається удосконалення організації обліку, додаткове підвищення кваліфікації працівників.

ВИСНОВКИ

Акціонерне Товариство «Укрпошта» є підприємством, яке надає фінансові та логістичні функції на території України, та закордоном. Організація здійснює послуги поштового зв'язку, виплату пенсій, приймання платежів та поштових переказів, розповсюдження друкованих видань, торгівлю товарами.

Важливою складовою діяльності організації є фінансові результати, витрати і доходи, організація їх обліку і контроль за ними.

Доходи – це сума на яку збільшуються активи підприємства від операційної.

Витрати – це обсяг спожитих ресурсів в ході діяльності (матеріальних, трудових, фінансових). Фінансові результати – це різниця між доходами і витратами (прибуток або збиток).

Нормативне регулювання обліку і контролю за ними відбувається відповідно до Національного положення(стандарту) бухгалтерського обліку, та Закону України. Це надає змогу переглянути фінансовий стан, проаналізувати його та зробити висновки. Також успішно збільшити кількість чистого прибутку та зменшити витрати, що є метою кожного підприємства.

Удосконалення обліку дозволить підвищити ефективність системи внутрішнього контролю, аудиту та бухгалтерського обліку в загальному та окремо обліку доходів, витрат, фінансових результатів. Простіше буде здійснювати аналіз для прийняття управлінських рішень. Буде підвищена оптимізація контролю, а всі статті та класифікація будуть згруповані та узагальнені.

Узгодження визначення обліку витрат та їх відповідність до доходів.

Збільшення доходів та зменшення витрат дає змогу вкластися в розвиток організації. АТ «Укрпошта» активно розвиває автоматизацію своєї роботи,

кур'єрську доставку, відкриття мережі поштоматів та пересувних відділень, ринок грошових переказів, логістичну структуру, управління.

Ефективне ведення внутрішнього контролю, коли він є щоденним в діяльності підприємства, коли він дозволяє аналізувати причини їх виникнення і наслідки, які вони несуть, дає можливість вірно оцінити небезпеку виникнення ризиків і здатність управління ситуацією. В цьому випадку, ті блага і цінності, які являються безнадійно втраченими при традиційному підході будуть обов'язково збережені, примножені і успішно використані при заміні його на нову систему внутрішнього контролю. Завдяки контролю та ефективному аналізу компанія має змогу постійно удосконалювати свою роботу, в тому числі облік витрат, доходів та фінансових результатів.

Проводиться модернізація комп'ютерних систем, що дозволяє збільшити обсяг і якість обліку. Завдяки цьому полегшилося складання Звіту про фінансовий стан. Це дає змогу переглянути стан підприємства, його доходи, витрати і визначити збиток чи прибуток організації. І також провести аналіз, щоб в майбутньому удосконалити роботу, отримати максимальний дохід і мінімізувати витрати.

Також відбувається удосконалення організації обліку, додаткове підвищення кваліфікації працівників. Проводиться модернізація комп'ютерних систем, що дозволяє збільшити обсяг і якість обліку. Завдяки цьому полегшилося складання Звіту про фінансовий стан. Це дає змогу переглянути стан підприємства, його доходи, витрати і визначити збиток чи прибуток організації. І також провести аналіз, щоб в майбутньому удосконалити роботу, отримати максимальний дохід і мінімізувати витрати. Також відбувається удосконалення організації обліку, додаткове підвищення кваліфікації працівників.

З метою побудови прозорої структури корпоративного управління Товариства, а також чітким розподілом повноважень та контролю з управління Товариством, Акціонер запровадив низку заходів, а саме:

1. Сформовано Наглядову раду Товариства, обрано голову Наглядової ради, його заступника та утворені постійні комітети при Наглядовій раді. Затверджено Положення про Наглядову раду Товариства, яким, зокрема, визначено правовий статус Наглядової ради, її склад та повноваження, вимоги до членів Наглядової ради, їх обрання та припинення повноважень, повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, а також порядок скликання Наглядової ради та порядок проведення засідань. Затверджено ключові показники діяльності наглядової ради.
2. Затверджено Політику власності товариства, яка визначає цілі та пріоритети, згідно з якими держава володіє корпоративними правами Товариства, принципи управління Товариством, а також очікувані результати діяльності Товариства.
3. За рішенням Спостережної комісії утворюється Департамент внутрішнього аудиту, який підпорядковується Ревізійній комісії.
4. У 2021 році компанія планує оновити стратегію до 2026 року та розробити оновлену політику власності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Один автор	1. Адамик О.В. Доходи суб'єктів державного сектору: економічна сутність, вітчизняна та міжнародна інтерпретація Бухгалтерський облік і аудит. - 2012. - № 1. - С. 29-36, 2012 2. Алпатова Н. Бухгалтерський облік валового доходу і валових витрат/ Все про бухгалтерський облік/ –2003 3. Безверхий К. В. Особливості удосконалення фінансової звітності щодо відображення непрямих витрат діяльності підприємства. Вісник житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир, 2014. № 3. С. 40–42. 4. Бутинець Ф.Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління / Ф.Ф. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – №1(22). – С. 11-18. 5. Бобко В.В. Поняття «прибуток» і «збитки» в контексті бухгалтерського обліку / В.В. Бобко // Облік і фінанси АПК. – 2010. – Вип. 2. –С. 21-23. 6. Галицький О. М. Особливості обліку фінансових результатів сільськогосподарської діяльності та їх відображення в фінансовій звітності / О. 7. Гарасим П.М. та ін. Податковий облік і звітність на підприємствах (Єдність і розходження з національними стандартами)- Львів: “Українські технології. –2001. – 167с. 8. Голуб Н. М. Вдосконалення обліку доходів відповідно до вимог міжнародних стандартів. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. Економічні науки. Київ, 2015. № 2. С. 82–83. 9. Губарик О. М. Облік фінансового результату діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення. Глобальні та національні проблеми економіки. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Миколаїв, 2016. Вип. 14. С. 932-936. 10. Давидова Т.М. Методологічні аспекти обліку витрат на збут та відображення їх в фінансовій звітності / Т. М. Давидова // Вісник податкової служби України. – 2009. – № 8. – С. 14–19. 11. Дерій В.А. Витрати на збут у системі обліку й аналізу невиробничих витрат / В.А. Дерій // Облік і фінанси. – 2013. – № 4. – С. 20–23.
------------	---

12. Загуральська С.В. Витрати на збут / С.В. Загуральська // Бібліотека Баланс: Практичне керівництво 2018. – №22. – С. 42–44.
13. Карп'як Я. С. Організація бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів суб'єкта господарювання. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Економічні науки. Львів, 2014. № 794. С. 172–180.
14. Кашканов А. А. Аналіз витрат фінансової діяльності з урахуванням зміни структурних елементів. Вісник житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир, 2016. № 1. С. 4–9.
15. Кучеркова С. О. Облік фінансових результатів у сільськогосподарських підприємствах: автореф. дис.на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / С. О. Кучеркова. – К., 2008. – 21 с.
16. Ксьонжик І.В. Особливості обліку фінансових результатів на сільськогосподарських підприємствах /Ксьонжик І. В., Василькова М. В. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. –2012. – № 4(20). –С. 149–51.
17. Лебедзевич Я. В. Основні тенденції визначення фінансового результату: історичний аспект // Вісник
18. Ломоковська О. Вплив витрат, не пов'язаних з господарською діяльністю, на оподатковуваний прибуток.
19. Перевозова І.В. Система контролю витрат підприємств: актуалізація побудови та аспекти функціонування / І.В. Перевозова, О.С. Степанюк // Інноваційна економіка. 2015. № 5. 283-286.
20. Сиротюк Г. Аналіз та облік фінансових результатів сільськогосподарських підприємств / Г. Сиротюк, к.е.н., К. Сиротюк // Вісник Львівського національного аграрного університету. Сер: Економіка АПК. – 2013. –№ 20(1). – С. 147-153
21. Сусіденко Ю. В. Облік та аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Східна Європа. Економіка, бізнес та

	управління. Вінниця, 2017. Вип. 2. С. 297–301. 22. Черниш Т. Податок на прибуток / Т. Черниш, І. Романюк // Вісник. Офіційно про податки. 2017. № 17(921). 36. Шиманська А. Класифікація витрат на збут промислового підприємства / А. Шиманська // Маркетинг в Україні. – 2014. – №5. – С. 24–28 23. Шипіна С. Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку. Вісник житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. Житомир, 2012. № 1(59). С. 229–232. 24. Якименко А. В. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства. Економічний простір. Економіка та управління підприємствами. Харків, 2013. № 5. С. 47–55. 25. Ямборко Г. А. Особливості аналізу фінансових результатів підприємств України/ Г. А. Ямборко Економіка проблеми теорії та практики : зб.наук. пр. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. — Вип. 177. — Т. 2. — С. 603 — 611.
Два автори	1. Подмешальська Ю.В., Степаненко В.А. Облік витрат на збут Ю.В. Подмешальська, В.А. Степаненко. Інвестиції: практика та досвід №24 2018– С. 31–35
Законодавчий акт	1. «Про підприємства в Україні» Закон України від 21.03.1991р. Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 24. — ст.272. 2. Про поштовий зв'язок (Відомості Верховної Ради України ЗАКОН УКРАЇНИ (ВВР), 2002, № 6, ст.39) 3. «Про рекламу» Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР (Редакція станом на 14.02.2012)
Електронний ресурс	1. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. (Редакція станом на 24.06.2013 № 627) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99 2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: наказ Міністерства Фінансів України за станом на 31.12.1999 № 318. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ

	Міністерства Фінансів України за станом на 31.12.1999 № 4. [Електронний ресурс].Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0027-00 5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73[Електронний ресурс].Режим доступу:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13 6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати»: наказ Міністерства Фінансів України за станом на 31.12.1999 №318.[Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99#Text 7. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності: Наказ МЕЗПЕІУ від 22.05.2002 №145 (Редакція станом на 02.03.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02
--	--

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс АТ «Укрпошта»

АТ «Укрпошта»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
Усі суми наведені у тисячах гривень

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (продовження)

Пасив	Прим.	Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
		Код рядка	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2020 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	6 518 597	6 518 597
Ефект переоцінки при корпоратизації	14	1416	(5 254 038)	(5 254 038)
Нерозподілений прибуток		1420	1 287 116	1 321 490
Усього за розділом I		1495	2 551 675	2 586 049
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	28	1500	208 119	201 646
Довгострокові кредити банків	15	1510	-	65 878
Інші довгострокові зобов'язання	15	1515	196 745	343 910
Усього за розділом II		1595	404 864	611 434
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	41 939	264 395
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	15	1610	98 902	168 707
товари, роботи, послуги	16	1615	541 110	1 103 112
розрахунками з бюджетом		1620	94 574	99 315
у тому числі з податку на прибуток		1621	124	-
розрахунками зі страхування		1625	49 526	55 484
розрахунками з оплати праці		1630	179 259	205 345
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	50 972	259 671
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з акціонером	14	1640	121 607	49 477
Нарахування та інші забезпечення	17	1660	424 173	502 007
Доходи майбутніх періодів	18	1665	401 630	413 663
Інші поточні зобов'язання	19	1690	2 947 124	3 590 814
Усього за розділом III		1695	4 950 816	6 711 990
БАЛАНС		1900	7 907 355	9 909 473

Затверджено до випуску та підписано 27 квітня 2021 року.

Г. Смілянський
Генеральний директор

М.Палій
Заступник генерального
директора з фінансових
питань

І. Куц
Головний бухгалтер

Додаток Б

Звіт про фінансові результати

АТ «Укрпошта»

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: АТ «Укрпошта»

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2020 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2020 рік	За попередній період - 2019 (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2000	9 182 437	7 777 843
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	2050	(7 774 565)	(6 596 957)
Валовий:				
Прибуток		2090	1 407 872	1 180 886
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	27	2120	261 678	747 012
Адміністративні витрати	23	2130	(1 136 999)	(1 014 143)
Витрати на збут	22	2150	(211 367)	(188 026)
Інші операційні витрати	24	2180	(135 574)	(200 796)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	185 610	524 933
Збиток		2195	-	-
Інші фінансові доходи	25	2220	94 517	91 419
Інші доходи	28	2240	68 959	2 579
Фінансові витрати	26	2250	(96 313)	(74 048)
Інші витрати	29	2270	(45 477)	(45 670)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	207 296	499 213
Збиток		2295	-	-
(Витрати) дохід з податку на прибуток	30	2300	(42 373)	(93 856)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	164 923	405 357
Збиток		2355	-	-

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2020 рік	За попередній період попереднього року - 2019 рік
1		2	3	4
Переоцінка необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	164 923	405 357